

Šta je novega?

Ususret 8. Građanskom satu

**Holcim predstavio
2. Izvješće o održivom razvoju**

**U Karlovcu predstavljani radovi
o zaštićenim lokalitetima**

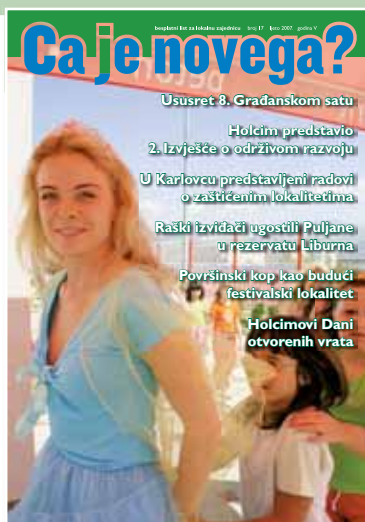
**Raški izviđači ugostili Puljane
u rezervatu Liburna**

**Površinski kop kao budući
festivalski lokalitet**

**Holcimovi Dani
otvorenih vrata**

Ca je novega?

kalnu zajednicu broj 17 ljeto 2007. godina V

EKO DOSTAVA DO VAŠIH VRATA

Polaznici "Male škole ribolova" i članovi Društva športova na moru Koromačno dostavljaju "Ca je novega?" od vrata do vrata lokalnoj zajednici oko Koromačna.

sadržaj

Holcim

Ususret 8. Građanskom satu, 27. rujna u Koromačnu

Holcim

Holcim Hrvatska predstavio 2. Izvješće o održivom razvoju

Holcim

Holcim najbolji poslodavac i najbolji program korporacijskog doniranja

Holcim

Dragi Holcimovi umirovljenici

Reportaža

Predstavljeni radovi o zaštićenim lokalitetima

Reportaža

Ugostili Puljane u rezervatu Liburna

Reportaža

Najlipiji je naš rodni kraj va svoje prirodne slike

Projekti

Od ugostiteljskih do kulturnih sadržaja

Projekti

Površinski kop kao budući festivalski lokalitet

Naš kraj

Izlagali vinari od Pule do Kastva

Holcim

Holcimovi Dani otvorenih vrata

Aktualnosti

Općina Raša

Općina Lepoglava

Ribe i recepti

Hobotnica, osmokraka delicija

Dragi čitatelji,

danas mi je posljednji radni dan prije dvotjednog godišnjeg odmora. Pretpostavljam da znate koliko žarko čekam da sutra ujutro zaplavam u morskom plavetnilu koje mi puni pluća opijajućim slanim mirisom. No, prije toga treba završiti ovaj broj Ca je novega? tako da i Vi i ja imamo štivo za ugodno ležanje u hladu borova...

Dakle, krenimo!

Tijekom priprema za naše drugo Izvješće o održivom razvoju, proveli smo istraživanje o utjecaju društveno odgovornog ponašanja na odluku kupaca. Rezultate možete pročitati u ovom broju Ca je novega? a iz njih je očito da još uvijek postoji potreba za objašnjavanjem što je to održivi razvoj i zašto je sve važniji pri donošenju poslovnih odluka, ali i pri našem osobnom ponašanju.

Dio rezultata koji bih željela izdvojiti za ovaj uvodnik je: 83% ispitanika je reklo da bi vjerojatno ili sigurno platili više za proizvod ako bi znali da proizvođač vodi računa o zaštiti okoliša. Sljedeće pitanje, međutim, bilo je: koliko često pri kupnji određenog proizvoda odgovornost proizvođača **stvarno utječe** na izbor? Odgovor: i dalje je pri odluci na prvom mjestu cijena, a odgovornost je na zadnjem mjestu, te na izbor utječe samo 10%. To znači da je vrlo lako **reći** da smo nešto voljni napraviti, ali kad moramo izvaditi novčanik odjednom zaboravimo **djelovati** u skladu sa svojim dobrim namjerama.

Ako mislite da je održivi razvoj samo propagandni izraz molimo pročitajte i ovo: mnogi investitori pri odlukama o ulaganju sve više razmatraju i učinak tvrtke prema aspektima održivog razvoja. Na primjer, 1999. godine pokrenut je Dow Jones indeks održivosti (DJSI). Holcim je dio DJSI-a te je dvije godine zaredom (2005. i 2006.) proglašen "Liderom industrije građevinskih materijala", a od početka 2005. cijena dionice Holcim Ltd-a se udvostručila. Istodobno, u Hrvatskoj smo u 2006. od samih radnika izabrani za poslodavca godine u anketi MojPosao, a naš sustav donacija su najboljim proglasile donacije.info.

U želji da svatko od nas postane svjesniji koliko naše osobno ponašanje utječe na održivost, želimo i Vama i sebi da na ovogodišnjem ljetovanju razmislimo koji trag ostavljamo iza sebe, na primjer da ostavimo plaže čistijima nego smo ih našli, da pazimo na naše šume...

Nadam se da ćete uživati u čitanju!

Vaš Holcim
Julija Škoro

Ca je novega?

tromjesečne novine za lokalnu zajednicu

Nakladnik:

Holcim

Holcim (Hrvatska) d.o.o.
Koromačno bb
52222 Koromačno

Glavna urednica:
Julija Škoro

Uređuje:
Moreno Bartolić

tel: 052 876 236
fax: 052 876 240

e-mail:
odrzivi-razvoj-hrv@holcim.com
www.holcim.hr

Grafička priprema:
Borovac i Bence d.o.o.

Ova je publikacija tiskana na recikliranom papiru.

Ususret 8. Građanskom satu, 29. rujna u Koromačnu

Koliko ljudi, toliko ćudi, kažu mudri ljudi. A kažu i da su ukusi različiti. Pa bez obzira na druga mišljenja, mi smo ponosni na naš Građanski sat. Usuđujemo se spomenuti da vjerojatno ne postoji u čitavoj državi takav sastanak na kojoj pripadnici lokalne zajednice smiju staviti otvoreno svoje primjedbe na ono što drže neprimjerenim u svojoj sredini i dati svoje prijedloge što bi trebalo poboljšati i promijeniti.

Ali, Građanski sat onoliko je ispunjen, odnosno bogat, koliko ga sami sudionici ispune. Veći broj interesantnih tema znači i veća vjerojatnost da svatko pronađe ponešto zanimljivo.

Na sljedećem Građanskom satu razgovarat ćemo o napretku po nekim aktivnostima koje su pokrenute zahvaljujući prijedlozima i primjedbama koje su izrečene na prošlim građanskim satima.

Nastavite tako, postavite sva pitanja na koja želite znati odgovor, vezano za Holcim, ali isto tako i predstavnicima lokalne vlasti vezano za cjelokupni život u lokalnoj zajednici. Nije uvijek jednostavno pogoditi što je to što će najviše zanimati većinu. Svatko od nas ima svoje prioritete, svoje sfere interesa. I dobro je da je tako, jer nas upravo to čini ljudima.

Nama je primjerice izuzetno korisno ovakvo druženje, jer nastojimo sve primjedbe, u područjima na kojima možemo djelovati i utjecati, ugraditi u poboljšanje Holcimova poslovanja.

Sva pitanja za Građanski sat možete postaviti

pismeno i poslati na našu adresu, ili donijeti na portu. A možete ih postaviti i direktno Žarku Horvatu, direktoru industrijske ekologije, na broj 098 320 143.

Dajte i Vi svoj doprinos i zato dođite na 8. Građanski sat "Ca je novega?" u prostor društvene sale u Koromačno.

Vaš Holcim

Čak 4 od 5 ispitanika Pulsa spremno platiti više za proizvod ako znaju da njegov proizvođač brine i ulaže u zaštitu okoliša

Holcim Hrvatska predstavio

2. Izvješće o održivom razvoju

Žarko Horvat, Albert Szabo,
Mirjana Matešić, Dragan Bagić

Istovremeno se može pozitivno poslovati i biti društveno odgovoran, ako za to imate podršku zajednice u kojoj živite.

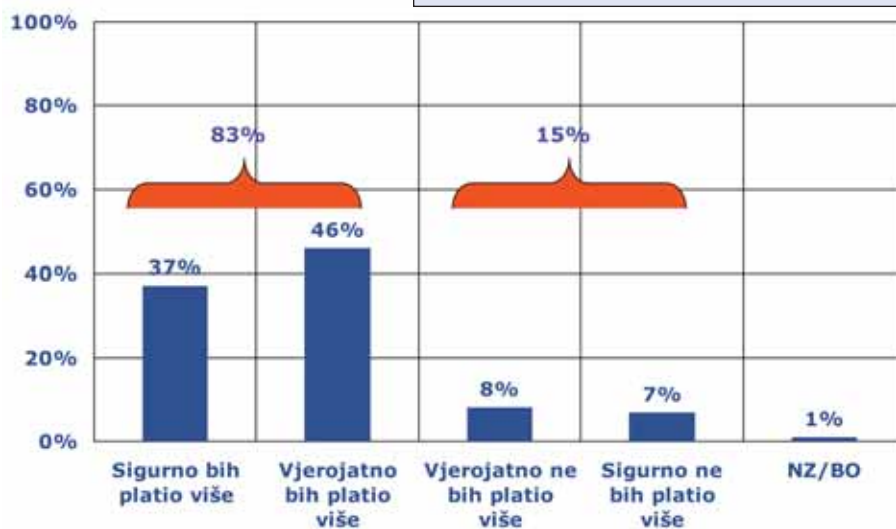
Holcim Hrvatska je 10. srpnja na konferenciji za medije u Zagrebu predstavio svoje 2. Izvješće o održivom razvoju. Javnosti su ga predstavili Albert Szabo, predsjednik Uprave Holcima Hrvatska, Mirjana Matešić, ravnateljica HRPSOR-a (Hrvatskog poslovnog savjeta za održivi razvoj) i Žarko Horvat, član Uprave i direktor industrijske ekologije Holcima Hrvatska.

Tvrtka Holcim u Hrvatskoj već 15 godina u raznim oblicima ulaže u održivi razvoj, što je sastavni dio poslovne filozofije Holcim Grupe

širog svijeta. 2. Izvješće o održivom razvoju Holcima Hrvatska (prvo objavljeno 2005.) potvrđuje da se istovremeno može pozitivno poslovati i biti društveno odgovoran, ako za to imate podršku zajednice u kojoj živite. Za razliku od uobičajenih financijskih izvješća, izvješće o održivom razvoju ne donosi samo podatke bitne dioničarima, već se ovim izvješćem daje uvid u širi učinak tvrtke na zajednicu u kojoj posluje (zaštita okoliša, klima i energija, zaštita na radu, uključenost u lokalnu zajednicu i održiva gradnja). Holcimovo je izvješće prvo takvo u Hrvatskoj izrađeno po najnovijim svjetskim smjernicama Globalne inicijative za izvješćivanje (GRI) koje omogućuju jednostavno praćenje i uspoređivanje rezultata Holcima s bilo kojom sličnom tvrtkom iz Hrvatske ili svijeta.

“Izuzetno smo ponosni što već drugi put predstavljamo Izvješće o održivom razvoju kojim pokazujemo da kontinuirano unapređujemo naše poslovanje, odnosno pozitivan utjecaj kako na okoliš tako i na samo okruženje u kojem živimo i radimo. Sretan sam da je u Holcimu 2006. protekla bez ijedne ozljede na radu, što potvrđuje da se višestruko isplatila posvećenost svih zaposlenika i uprave tom pitanju, te sav trud i vrijeme uloženo u edukaciju zaposlenika i kooperanata”, izjavio je Albert Szabo, predsjednik Uprave Holcima Hrvatska.

Koliko je vjerojatno da biste skuplje platili proizvod sličnih karakteristika kada biste znali da proizvođač vodi posebnu brigu oko zaštite okoliša?

Što za Vas znači održivi razvoj?

Holcim Hrvatska uspješno je u 2006. provodio i svoju misiju – biti najcjenjenija i najprivlačnija tvrtka u branši, stvarajući vrijednosti za zaposlenike, poslovne partnere i lokalnu zajednicu – što potvrđuju i dvije laskave titule za 2006. godinu – najbolji poslodavac u Hrvatskoj u izboru zaposlenika prema istraživanju portala MojPosao, te najbolji domaći program donacija zajednici u kojoj Holcim radi prema udruzi Donacije.info.

“Kad u Holcimu kažemo da gradimo temelje za buduće generacije, to svakodnevno i radimo, sa svih 370 zaposlenika na 13 lokacija širom Hrvatske. Prije nešto više od mjesec dana smo tako u Koromačnu predstavili prijedlog revitalizacije površinskog kopa, viziju kako bi taj prostor mogao izgledati nakon što završi eksploatacija, a želja nam je da se u daljnje stvaranje te vizije uključe svi dionici lokalne zajednice. U kamenolomu u Očuri istovremeno proizvodimo drobljeni kamen i revitaliziramo kamenolom. Svjesni smo da zbog takva pristupa naši proizvodi nisu nužno najjeftiniji, no tu je dio odgovornosti na cijeloj zajednici. Naime, upravo odabirom proizvoda društveno odgovornih tvrtki podržava se ovakav način rada, koji je jedini dugoročno održiv”, izjavio je Žarko Horvat, član Uprave i direktor industrijske ekologije Holcima Hrvatska.

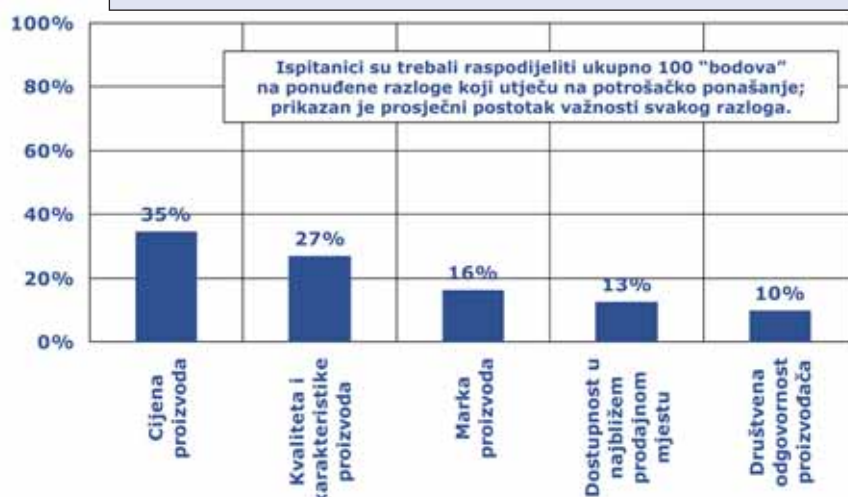
“Drago mi je da sam prisustvovala predstavljanju prvog izvješća o održivom razvoju koje je izrađeno prema najnovijim svjetskim smjernicama, i to punih 10 godina od kada je Holcim zajedno s ostalima bio jedan od osnivača HRPSOR-a. Od tada do danas je napravljeno puno posla, ali je isto tako jasno da, prema prikazanim rezultatima istraživanja javnosti, imamo još puno toga za napraviti na promociji održiva razvoja.” izjavila je Mirjana Matešić, ravnateljica HRPSOR-a (Hrvatski poslovni savjet za održivi razvoj).

Oba izvješća (za 2004. i za 2006. godinu) možete pronaći na www.holcim.hr

Jeste li ikada čuli za pojam “održivi razvoj”?

Koliko na Vas osobno pri odabiru pojedinih proizvoda utječe svaka od sljedećih karakteristika?

Utjecaj odgovornog poslovanja na ponašanje kupaca

Čak 4 od 5 ispitanika spremno platiti više za proizvod ako znaju da njegov proizvođač brine i ulaže u zaštitu okoliša. Nažalost, samo načelno!

U istraživanju percepcije građana Hrvatske o društveno odgovornom ponašanju hrvatskih tvrtki, koje je Holcim u lipnju ove godine naručio od Pulsa, sudjelovalo je 1000 ispitanika, nacionalno reprezentativan uzorak, a rezultati su indikativni.

Čak **67%** ispitanika upoznato je s pojmom društveno odgovornog ponašanja (DOP), od čega svaki peti građanin DOP smatra prvenstveno brigom o zaposlenicima. Brigu o zaštiti okoliša, koji koncept DOP-a također podrazumijeva, stavljaju tek na peto mjesto. Svega jedan posto ispitanika pod pojmom DOP-a podrazumijeva brigu o potrošaču. Za pojam održivog razvoja (OR) čuo je nešto manji broj ljudi - **43%**. Na konkretno pitanje što je za njih održivi razvoj **35%** nije znalo objasniti, **16%** odgovara da je to svaki pozitivni proces razvoja, **9%** misli da je to rast koji je stalan (stabilan), a **7%** ispitanika odgovorilo je da je to onakav razvoj kompanije koji je ujedno i održiv za zajednicu, širu okolinu.

Ipak, velika većina ispitanika, njih **83%**, izrazila je spremnost skuplje platiti proizvod čiji proizvođač vodi posebnu brigu oko zaštite okoliša. Štoviše, **46%** kupaca smatra da svojom kupnjom i odabirom određenog proizvoda može izravno utjecati na zaštitu okoliša. Međutim, pitanje je da li to u stvarnoj situaciji i učine jer je prilikom odluke o kupnji cijena proizvoda s **35%** i dalje dominantan argument u odnosu na društvenu odgovornost proizvođača koja na konačnu odluku o odabiru proizvoda utječe sa samo **10%**!

Prema ocjeni radnika Holcim najbolji poslodavac među velikim tvrtkama u Hrvatskoj

Dragi čitatelji, izuzetno nam je drago s Vama podijeliti radost i zadovoljstvo što su u anketi Internet portala MojPosao ocjene naših radnika proglasile Holcim najboljim poslodavcem u Hrvatskoj!

Inače, istraživanje Internet portala Moj posao obuhvatilo je 62 tvrtke i više od 5500 zaposlenika u Hrvatskoj, a Holcim je ove godine sudjelovao po prvi put. Pitanja na temelju kojih se provelo istraživanje sastavio je portal Moj posao i zaposlenici svih tvrtki koje su se uključile odgovarali su na ista pitanja. Ovisno o veličini tvrtke bio je propisan i broj zaposlenika koji moraju sudjelovati. Tako je u Holcimu anketu tijekom svibnja ispunilo 90 zaposlenika, a sudjelovali su zaposlenici na 8 Holcimovih lokacija u Hrvatskoj (Bistra, Karlovac, Koromačno, Kukuljanovo, Lučko, Očura, Zabok i Zagreb).

"Trud koji svakodnevno već niz godina ulažemo u razvoj naših ljudi, komunikaciju, sustave nagrađivanja i ostale aktivnosti ljudskih potencijala urodio je plodom. Holcimovi zaposlenici su među najzadovoljnijim zaposlenicima u Hrvatskoj, što čini Holcim najboljim poslodavcem. Samo zadovoljan i motiviran radnik doprinosi razvoju tvrtke i njenom napretku. Odgovarajući zaposlenici su najveća vrijednost Holcima i prema njima se odnosimo na taj način. Zbog toga nas raduje ovaj izbor, pogotovo jer prvi put sudjelujemo u istraživanju. Naravno, i dalje ćemo ulaganjem u razvoj ljudi i otvorenu komunikaciju nastaviti stvarati kvalitetnu poslovnu kulturu." – napisala je u obavijesti svim zaposlenicima Gorana Sandrić, direktorica ljudskih potencijala.

Najbolji program korporacijskog doniranja

U projektu "Nagrada za korporativnu filantropiju" udruge Donacije.info Zagrebačka banka nagrađena je za najbolju pojedinačnu donaciju u 2006. godini, a najbolji program korporacijskog doniranja u protekloj godini imao je Holcim. Posebna nagrada za doprinos filantropiji u Hrvatskoj dodijeljena je Brodomerkuru.

"Projekt je ove godine prvi put nagradio tvrtke koje sustavnim donacijama pomažu udrugama kojima je to najpotrebnije. Želja nam je da ova dodjela bude godišnji događaj koji će cjelokupnoj javnosti istaknuti društveno odgovorne tvrtke i najuspjelije projekte korporacijskog doniranja u Hrvatskoj" – objasnila je Rujana Cimbura Bakić, predsjednica udruge Donacije.info.

U odboru za dodjelu nagrada bili su:

- Denis Latin, urednik "Latinice"
- Đurđica Klancir, glavna urednica časopisa Business.hr
- Đuro Popijač, glavni direktor Hrvatske udruge poslodavaca
- Miodrag Šajatović, glavni urednik časopisa Lider
- Saša Šegrt, predstavnik organizacije Academy for Educational Development
- Rujana Cimbura Bakić, predsjednica udruge Donacije.info
- Nenad Bakic, tajnik udruge Donacije.info.

Nagrade su dodijelili prema jasno određenim kriterijima – doprinosu društvu, uspješnom korištenju doniranih sredstava, inovativnosti i održivosti.

Izlet po Vašem izboru

Dragi Holcimovi umirovljenici!

Ove godine Holcim za Vas organizira izlet: 5. i 6. listopada (petak i subota) rezervirani su za Vaš nezaboravan provod. Odabrali smo tri dvodnevna putovanja u tri uistinu zanimljive destinacije što po povijesnom što po prirodnom nasljeđu. Naravno, ići će se na onaj izlet koji dobije najviše Vaših glasova. Detaljan program ste sigurno već primili poštom, a ovime Vas samo želimo podsjetiti da razmislite, porazgovarate s prijateljima i odlučite koji izlet Vam se najviše dopada.

Naši prijedlozi su sljedeći:

Otok Krk

Do Krka ćete doći u luksuznom autobusu, slijedi obilazak okolice uz pratnju stručnog vodiča, posjet Bašćanskoj ploči, prijevoz brodićem na otok Košljun, razgled samostana, degustacija autohtonog vina uz pršut. Glazba i ukusna večera naravno sastavni su dio ponude. Sljedeći dan Vas očekuje panoramska vožnja brodom i ručak u Opatiji.

Zadar i nacionalni park Krka

U Zadru Vas očekuje lokalni vodič koji će Vam pokazati sve znamenitosti tog grada. U hotelu večera i zabava, a ujutro obilazak nacionalnog parka "Krka" i ručak u restoranu nedaleko parka.

Lipice i Postojnska jama

Po dolasku u Lipicu kreće se u obilazak staja s lokalnim vodičem i na predstavu s konjima. Slijedi večera i zabava u Postojni. Nakon noćenja i doručka u hotelu na programu je razgledavanje Postojnske jame i ručak u obližnjem restoranu.

Vaše glasove molimo javite Ruži (052 876 932 – Koromačno) ili Melanie (042 390 777 – Očura) najkasnije do 17.08. Nakon toga obavijestit ćemo Vas o rezultatima i poslati Vam konačan program.

Srdačan pozdrav!

Vaš Holcim

Otok Košljun i Bašćanska ploča

Zadar i slapovi Krke

Postojnska jama i Lipice

Škole – Promotori zaštićenih prirodnih vrijednosti

Predstavljeni radovi o zaštićenim lokalitetima

*Odabrano je devet
zakonom zaštićenih
područja prirode
kojima upravlja
Javna ustanova za
upravljanje zaštićenim
prirodnim vrijednostima
Karlovačke županije.*

U sklopu projekta Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Karlovačke županije: "Škole-Promotori zaštićenih prirodnih vrijednosti" škole sudionice istog, u proteklom razdoblju pripremale su materijale za promociju zaštićenih područja, a u svrhu izrade interpretacijskih tabli koje namjeravamo postaviti na same lokalitete, te izradu zajedničke publikacije koja sadrži podatke o svim zaštićenim područjima.

Cilj projekta je poticanje odgoja i obrazovanja za zaštitu prirode i okoliša na razini osnovnih i srednjih škola, upoznavanje javnosti sa zaštićenim područjima Karlovačke županije i njihovim posebnostima, podizanje razine svijesti o potrebi očuvanja živih sustava, pojedinih vrsta, njihovih staništa kao i prirode općenito, te educiranje javnosti o mogućnostima održivog upravljanja i korištenja prirodnih resursa kroz turističku djelatnost.

Odabrano je devet zakonom zaštićenih područja prirode kojima upravlja Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Karlovačke županije. Učenici sudionici projekta su, pod mentorstvom jednog ili više profesora te u suradnji s Javnom ustanovom, tijekom školske godine 2006./07. provodili različite aktivnosti s ciljem promoviranja zaštićenog područja na razini svoje lokalne zajednice kao i na razini županije.

U okviru projekta učenici su:

- Terenskim radom snimili stvarno stanje na zaštićenom području
- Organizirali lokalne akcije
- Osmislili promotivnu brošuru i trajnu tablu za zaštićeno područje

Projekt su sponzorirali Karlovačke županija, Holcim Hrvatska i Fond za zaštitu okoliša i ener-

getske učinkovitost. Rezultate projekta predstavili smo na prezentaciji koja se održala 14. lipnja 2007. u Gradskom muzeju Karlovac.

U programu prezentacije svoj rad o zaštićenim lokalitetima su predstavili učenici sljedećih škola sudionica projekta:

- Oš Grabrik, Karlovac – Marmontova Aleja, (Spomenik parkovne arhitekture)
- Oš Dragojle Jarnević, Karlovac – Vrbanićev Perivoj, (Spomenik parkovne arhitekture)
- Oš Slave Raškaj, Ozalj – Stari Grad Ozalj, (Značajni krajobraz)
- Srednja Škola Slunj, Slunj – Slunjčica, (Značajni krajobraz)
- Oš Ivane Brlić Mažuranić, Ogulin – Visibaba, (Geomorfološki spomenik prirode)
- Oš Skakavac, Skakavac – Banski Moravci, (Posebni botanički rezervat)
- Oš Žakanje, Pš Kamanje, Kamanje – Vrlovka, (Geomorfološki spomenik prirode)
- Gimnazija B. Frankopana, Ogulin – Klek, (Značajni krajobraz)
- Oš Krnjak, Krnjak – Bosiljevo, (Spomenik parkovne arhitekture)

U Raši osnovan izviđački odred Ivan Batelić

Ugostili Puljane u rezervatu Liburna

Pravi vodeni "Eldorado" biološke raznolikosti 18 s izvora.

Početkom svibnja u Raši je osnovan izviđački odred pod imenom Ivan Batelić. Na osnivačkoj skupštini za predsjednika udruge koja trenutačno broji već 30-tak članova, uglavnom učenica i učenika raške Osnovne škole Ivana Batelića, izabran je Stanislav Horvat, ravnatelj škole. Interes za osnivanjem takvog odreda raški su učenici pokazali još u školskoj anketi. Samo mjesec i pol nakon dobivenih rezultata osnovala se udruga. Za zamjenika predsjednika izabrani su Vanes Čandić i Siniša Šimić, a funkciju tajnika obavljat će Sanela Murtić. Zanimljivo je spomenuti da je najmlađa članica ovog odreda četverogodišnja Stella Šimić, a najstariji član šezdesetogodišnji predsjednik Horvat. Odmah po osnivanju nove udruge, kao prva akcija, raški su izviđači 26. svibnja članove starijih pulskih izviđačkih odreda Istra i Uljanik ugostili u rezervatu Liburna.

Tako se u rezervatu magaraca našlo ukupno njih tridesetak, a predavanje i upoznavanje, ne samo s magarcima nego općenito s cjelokupnom bioraznolikosti raške doline pripalo je, a kome drugome nego voditelju rezervata Ivanu Perku.

Ivan je mlade izviđače upoznao sa stazom biološke raznolikosti koja se proteže duž rezervata i u kojoj se nalazi 18 izvora, koji to područje čine pravim vodenim Eldoradom. Mladi su pritom imali priliku upoznati krške i močvarne izvore, vrulju Letajac, Veli kol, Krožeru i bujični kanjon Donišnica, a najviše uzbuđenje zasigurno je izazvala posjeta, odnosno silazak u 70-metarski niskop sa špiljom, i to kao u filmovima – s pravim bakljama. U niskopu koji bi mogao biti prava turistička atrakcija moglo se uživati u obilju kraških oblika, kaverni, ponora i pukotina, a na

kraju i s pravim jezerom. Ukupan doživljaj podzemlja ojačali su tama, niska temperatura, vlaga i karakterističan miris.

Nije to bilo samo obično cjelodnevno druženje, već se istovremeno upoznao teren, razmjenjivala iskustva i dogovarale buduće aktivnosti. Tom su prilikom jedni drugima demonstrirali naučena znanja i vještine. A da su pulski izviđači bili i više nego zadovoljni potvrdili su pozivom raškim izviđačima da ih posjete na Fratarske otoke, pokraj Pule.

Svojim osnutkom mladi su raški izviđači dali svoj doprinos da se taj pokret ljubitelja prirode otme zaboravu. A o njegovoj tradiciji svjedoči i podatak da su svi izviđači svijeta 31. srpnja ove godine obilježili jubilarnu stotu godišnjicu osnivanja prvog takvog odreda u Engleskoj.

Bakarske Takale

Najlipji je naš rodni kraj va svoje prirodne slike

*Nevjerojatno je da živimo
tako blizu a da bi onuda
samo pasali auton, nikad
se ne bi fermali i malo
bolje pogjedali.*

Na samom kraju mjeseca svibnja Kate-dra čakavskog sabora "Ljubo Pavešić" Škrljevo organizirala je manifestaciju pod nazivom "Svibanj va Škrljeven", drugu po redu. Radi se o susretu malih čakavaca koji okuplja učenike osnovnih i područnih škola s područja Grada Rijeke i Bakra koji njeguju čakavski izričaj. Na susretu se djeca podijele u razne radionice i na licu mjesta stvaraju uratke na određenu temu. Prošle godine uputili su apel za zaštitom povijesne pučke šterne na Škrljevu. Imali su i uspjeha jer se ovih dana privode kraju završni radovi u rekonstrukciji tog povijesnog zdanja. Ovega leta moto nan je bil: "Gromače: sivomu kamiku i plavoj boje našega Mediterana". Nakon otvorenja po nas je došal autobus i popeljal nas do Praputnjaka, odnosno praputnjarskih takala. Radi se o jednon delu bakarskih prezida na ken se uzgajalo grožđe od keg se delala nadeleko poznata "Bakarska vodica". Kad smo došli sve nas je zapanjio prekrasan pogled koji se pruža te smo imali cijeli bakarski zaljev kao na dlanu. Mnogi od nas su komentirali, i na štokavkom i na čakavskom, kako je navjerojatno da živimo tako blizu a da bi onuda samo pasali auton, nikad se ne bi fermali i malo bolje pogjedali.

Ondje smo se upoznali s načinom obnove trsja ča nan je bil i motiv za delo va radionicama ke su usledile. Literalna radionica slagala je versi i pisala štorije o našem kamiku, likovnjaci su viđeno narisali. Mi smo bili va informatičkoj radionice ku su vodile naša teta Sandra i učiteljica Linda Božović. Prekrasne slike ča smo fotografirali ubacili smo va tekst i dobili mini članak za budući bilten. Na taj način i mi smo se pridružili i zajednički uputili apel za zaštitom obilježja na-

šega kraja. I za kraj prenosimo van ono čaj pred let poručil Anton Šepić Tomin va svojih versah "Kuš i Pelin": Ljudi, zač ne bimo više voleli i štimali ov naš kraj. Saka pomodarska boja na kuće, ograda oko kući ka ne spada va naš kraj, poneštri na keh se se manje vide prošijani ono je ča k nan ne pripada. Čujmo glas seh nas i zapametimo: najlipji je naš rodni kraj va svoje prirodne slike, a naši bi nonići rekli: "kakov nan je Bog dal".

fotografije su sa bakarskih Takala

Kako srednjoškolci vide revitalizirani tupinolom

Od ugostiteljskih do kulturnih sadržaja

Sama aktivnost čovjeka na određeni način mijenja prostor, nemoguće je vratiti ga u prvotno stanje. Važno je dati novu svrhu, nove aktivnosti.

Holcim je još prije četiri godine počeo revitalizirati kamenolom, no prijedlogom predstavljenim na Danu otvorenih vrata određene su sveobuhvatne smjernice obnove, u koju će se uključiti i lokalna zajednica. Dio toga bilo je i predstavljenje Eko grupe Srednje škole Mate Blažine, koja je povodom Dana zaštite okoliša dala svoje prijedloge revitalizacije. Mira Hrvatin, voditeljica Eko grupe, tim je povodom izjavila: Na Danu otvorenih vrata Srednja škola prisutna je s članovima Eko grupe i trećim razredom gimnazije. Cilj posjeta je vidjeti tupinolom i proizvodnju cementa, a Eko grupa predstaviti će prošlogodišnji projekt kako revitalizirati tupinolom. Radove su pregledavali škola i Holcim, kazala je Hrvatin. Na štandu su izloženi najbolji radovi, odnosno nacrti, izrađeni ugljenom ili drvenom bojicom na papiru.

Jedna od nagrađenih Karla Tireli rekla je da nisu htjeli samo prikazati kako uljepšati i revitalizirati tupinolom, već i dati nove vrijednosti. Predvidjeli smo gradnju hotela, marina, igrališta i ronilačkih centara, kako bi se od revitalizacije moglo nešto i zaraditi, kazala je Karla. Njoj i drugim učenicama direktor industrijske ekologije u Holcimu Žarko Horvat predao je prigodne nagrade. Kad smo kretali u proces revitalizacije rudarskog pogona,

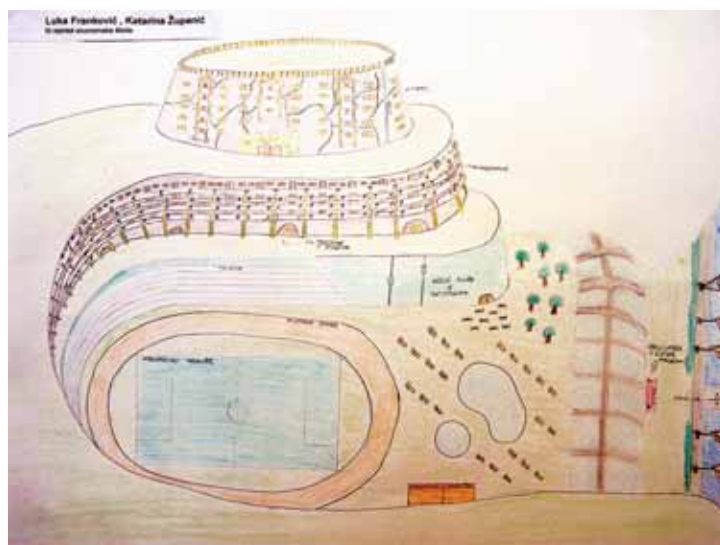
zamolili smo učenike srednje škole da ovdje dođu i daju svoje prijedloge, da vidimo kako to doživljavaju, odnosno kako ocjenjuju čovjekove ulaske u prostor, na koji se način mogu sanirati, rekao nam je Horvat. Oni su dali svoje prijedloge, hvala im na tome, a odlučili smo određeni

broj radova i nagraditi. Imamo dva rada koja ravnoopravno dijele prvo mjesto, zatim dva ravnoopravno drugo mjesto, te treće i četvrto mjesto. Ukupno 16 učenika će dobiti nagrade. Naravno, sama aktivnost čovjeka na određeni način mijenja prostor, nemoguće je vratiti ga u prvotno stanje. Važno je dati novu svrhu, nove aktivnosti, a to su i djeca prepoznala, osmišljavajući sadržaje od turističko ugostiteljskih do umjetničkih i kulturnih, kazao je Horvat.

Prvo mjesto osvojili su Luka Franković i Katarina Županić te Đeni Aničić, Sanja Načinović i Samanta Zulijani. S obzirom da su dva rada dobila prvu nagradu, drugu su također osvojila dva rada – onaj Leone Stemberger, Tamare Malić i Karle Tireli te Danijele Malić, Sanje Kazije i Lane Mihić. Treće mjesto osvojile su Teuta Krasnići, Vedrana Klapčić i Maja Skrobe, a četvrto Sara Stepčić i Željka Tončić.

1. mjesto a)

1. mjesto b)

2. mjesto a)

2. mjesto b)

Predstavljen projekt sanacije i prenamjene površinskog kopa

Površinski kop kao budući festivalski lokalitet

Ovo je svijetli primjer gdje se eksploatacija vrši paralelno sa revitalizacijom.

Sanja Gašparović, autorica prijedloga revitalizacije

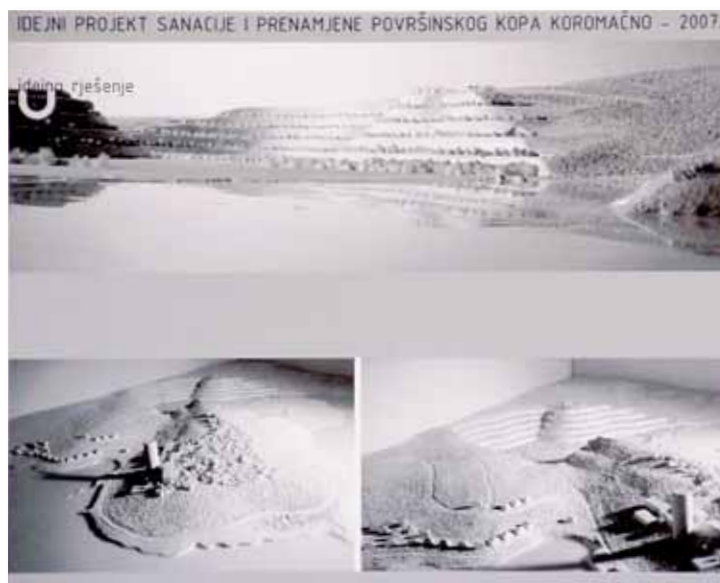
O revitalizaciji i prenamjeni površinskog kopa, koja ne uključuje samo površinski kop, već i tvornicu i naselje Koromačno, a u sklopu Dana otvorenih vrata govorilo se kraj vidikovca. Bili su tamo brojni uzvanici i mještani. Tehnički direktor Jadranko Garišević rekao je da svaki put sve više i više posjetitelja dolazi na Dan otvorenih vrata, zahvalivši komunikacijskom timu, te prepustivši riječ svom kolegi Željku Radeljeviću, koji je prisutne pozdravio s rudarskim "sretno". Zastirala je i rudarska himna. Autorica prijedloga revitalizacije Sanja Gašparović iz tvrtke ASK atelier d.o.o. istaknula je da se radi o idejnom projektu prenamjene i revitalizacije površinskog kopa Koromačno, čiji je osnovni zadatak prikazati etape eksploatacije te pokazati kako će područje izgledati nakon nje. – *Budući da u Hrvatskoj postoji malo rekultivacija ovog tipa, upotrijebili smo svjetske primjere. Vidljivo je da principi prenamijenjene mogu biti različiti, od rekreacijsko sportskih do novih kulturnih sadržaja, turističkih naselja i središta. Bilo nam je važno sagledati prostor u kontekstu šireg okvira, prvenstveno Labina i Rapca. Trebalo je gledati na taj prostor kao nešto jedinstveno, uzeti u obzir njihovu zajedničku odrednicu – industrijsku prošlost, koja se mora provlačiti i kroz sam projekt. On je prezentiran kroz nekoliko plakata koji pokazuju*

razvoj ideje. Turizam i industrijska kultura dvije su odrednice. Isto tako, kop se ne može gledati odvojeno od tvornice i samog naselja. Pejzažna revitalizacija obavit će se sadnjom novih autohtonih vrsta, maslina i drugih domaćih biljaka, rekla je Gašparović, dodavši da osim tih velikih dijelova, koji postaju novi vegetacijski prostori, veličina i atraktivnost prostora ostavljaju mogućnosti gradnji velikog multifunkcionalnog platoa. On se, kazala je, može prilagoditi turističkom kampu ili organiza-

ciji sajмова, open air festivala ili sportskih okupljanja. – Obalu treba zaštititi i oblikovati nove plaže, koje postaju sastavni dio naselja. Uz površinski kop, postoji i industrijski kompleks, koji je danas simbol naselja. Nešto što je tako dugo tu, treba i sačuvati, pa mislimo da bi tu mogao djelovati zabavni park, ali bi trebalo i osmišljeno zadržati neke elemente industrijskog postrojenja. I naselje bi morali obnoviti, izgraditi rivu, šetnicu ili druge javne prostore. Na vidikovcu je već počela revitalizacija, sadnjom maslina, što je prvi u nizu koraka dugotrajne revitalizacije, uz već obnovljenu crkvu, kazala je Gašparović. Nakon predstavljanja, svoje mišljenje o projektu dao nam je i pročelnik županijskog Odjela za prostorno uređenje Josip Zidarić: – Taj projekt je sukladan smjernicama iz Prostornog plana Istarske županije, koji nalaže da se sadašnji kamenomi prenamijene u druge svrhe te hortikulturno urede, što je slučaj i u ovom kamenolomu. Mi već danas imamo primjere u Istri, gdje slične tvornice, kao ona u Umagu, prenamijenjuju svoje kamenolome u turističke kapacitete. To je dugotrajan proces, Holcim će za sedamdeset godina završiti s iskorištavanjem i prenamijenom. Izgled tvornice ukazuje da iz godine u godinu dolazi do značajnih pomaka u zaštiti okoliša. Po zakonu, oni koji eksploatiraju kamenolom moraju ga po završetku sanirati,

paralelno saniranje i korištenje nije regulirano. Nažalost, u tim propisima ne govori se tko će to i kako isfinancirati, jer obično novaca nikad dosta. Ovo je svijetli primjer gdje se eksploatacija vrši paralelno sa revitalizacijom, i mislim da bi kroz zakonsku regulativu trebalo propisati da kad tvrtka ode s tog prostora, ostavi revitalizirani kamenolom.

Druga smotra vina istočne Istre na Skitači

Izlagali vinari od Pule do Kastva

Marčelo Tenčić

Kako su ti ljudi došli do grožđa, to je njihova stvar, ali činjenica je da su se trudili da vino od njega bude dobro.

Goran Baćac

6. lipnja održana je već druga smotra vina istočne Istre koju su organizirali raška Udruga poljoprivrednika Ulika i Općina Raša sa svojom Turističkom zajednicom na Skitači, prekrasnom brdu koje se proteže iznad Koromačna. 67 proizvođača od Pule do Kastva izložilo je 94 uzorka vina, a ocjenjivačka komisija u sastavu predsjednik Sandi Paris, enologinja Malinda Cosseto, Branko Franković, Pino Jelčić i Ranko Blažina dodijelila je 10 zlatnih, 26 srebrnih i 32 brončane medalje te 26 počasnih priznanja.

Radi se o vinarima koji nemaju na raspolaganju velike i plodne poljoprivredne površine kao što su one u zapadnoj Istri, ali možda upravo zato ulažu znatno više ljubavi da bi dobili dobru kapljicu. Ne biste vjerovali tko sve proizvodi vino! Kako su ti ljudi došli do grožđa, to je njihova stvar, ali činjenica je da su se trudili da vino od njega bude dobro. Zato zaslužuju da za svoj trud dobiju priznanje, a Skitača je idealno mjesto za njihovo okupljanje jer svojim položajem i izgledom simbolizira istočnost Istre, kazao je načelnik Josip Knapić prije svečane podjele.

Od predsjednika Udruge poljoprivrednika Ulika Marčela Tenčića doznajemo da je poziv za sudjelovanje upućen na 120 adresa, te da će i ubuduće nastojati okupiti što više malih vinara. Međutim, izlagali su i već afirmirani proizvođači, članovi vinske ceste Labinska republika, a među njima je enolog iz Kukurini na Pićanštini Goran Baćac osvojio zlatnu medalju merlotom Calypsa Nera, vinom kojemu je isto odličje na Vinistri izmaklo za samo jedan bod.

Merlota proizvodim oko četiri tisuće litara, a malvazije oko sedam, dakle ukupno oko vagon vina. Za tri do četiri godine u rod će dospjeti teran i cabernet koji smo nedavno posadili, pa se nadamo da ćemo tada proizvodnju udvostručiti, kaže ove istarske vinarske nada, najmlađi vinar na smotri koji je na Skitaču došao s djedom Antonom – najstarijim vinarom na smotri!

Oko petstotinjak posjetitelja uzorke je kušalo u Kući crnih vina i u Kući bijelih vina, a pored toga mogli su na posebnom štandu degustirati vina iz Veličkog vinogorja u Požeško-slavonskoj županiji. Gosti iz Slavonije ugođaj su upotpunili domaćim kulenom i svirkom tamburaškog sastava. Na pozonici podignutoj između crkve i Planinarskog doma nastupali su i članovi RKUD-a "Rudar" Raša te brojni labinski dijalektalni pjes-

nici. Uz to je Sandi Paris održao predavanje o kušanju vina, a oni odvažniji su u organizaciji labinskog Planinarskog društva Skitaci posjetili oko pet kilometara udaljeni vrh Oštro. Priredba je završila koncertom Dua Fenix i Šajete.

Štand vinara iz Velike

Josip Knapić se obraća publici

Degustacija crnih vina

Po prvi put u Očuri organiziran Dan otvorenih vrata,
a u Koromačnu predstavljen Plan revitalizacije površinskog kopa

Holcimovi Dani otvorenih vrata

Jedan od načina na koji želimo biti uključeni u lokalne zajednice su i Dani otvorenih vrata koje već više godina organiziramo na lokacijama u kojima poslujemo. Dane otvorenih vrata organiziramo za naše drage umirovljenike, susjede, partnere, lokalnu zajednicu, kupce, školsku djecu i za sve one koji žele vidjeti što, gdje i kako radimo. Počeli smo organizirati Dan otvorenih vrata sa željom da našim susjedima pokažemo što smo sve napravili tijekom investicijskog perioda modernizacije tvornice 1995. godine. Nakon toga smo nastavili s "Danima" kako bismo sve zainteresirane upoznali s onim što i kako radimo.

Ove smo godine nastavili tradiciju u skladu s našim načelom otvorenosti. Tako smo Dane otvorenih vrata organizirali na 6 lokacija i to u Kukuljanovu 10. svibnja, u Karlovcu 11. svibnja, u Bistri i Zaboku 14. svibnja, u Očuri 16. svibnja i u Koromačnu 25. svibnja, kojom prilikom smo svim gostima pokazali što su to cement, beton

i agregat, kako se rade, i što je najvažnije, prikazali smo način na koji to radi Holcim, vodeći brigu o zaštiti okoliša i sigurnosti na radu.

Pozivu da sudjeluju i uživaju u ovom danu odazvalo se samo u Koromačnu preko 1000 gostiju,

*Dane otvorenih vrata
Holcim je organizirao na
6 lokacija.*

Kukuljanovo

Karlovac

Djeca su u Karlovcu, kroz igru, sa zadovoljstvom odgovarali na "teška" pitanja

a ukupno na svim lokacijama preko 2000 gostiju. Kao i svake godine svi su oni imali besplatnu marendu i piće, te poklone, a mogli su uživati i

u bogatom zabavnom programu u izvedbi brojnih škola i udruga koje su si dale truda osmisliti programe.

U Kukuljanovu su djeca, između ostaloga, uživala u majstorijama pravoga mađioničara i igrama s dobrom vilom. U Karlovcu su kroz igru sa zadovoljstvom odgovarali na "teška" pitanja ekipe iz Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Karlovačke županije. U Bistri i Zaboku su školarci pjevali, plesali, ali i igrali košarku i "ugnjavili" zbog autograma doktora primariusa iz Naše male klinike, tj. našeg gosta glumca Ivicu Vidovića. U Očuri je Dan otvorenih vrata organiziran po prvi put i odmah je naišao na dobar odaziv škola i građanstva. U zabavnom programu djeca su pokazivala kako se izrađuje nadaleko poznata Lepoglavska čipka, a svi su zainteresirani mogli razgledati otvoreni

kamenolom u Očuri. Uvečer Holcim je građanima Lepoglave poklonio kazališnu predstavu u izvedbi Kazališta slijepih i slabovidnih "Novi život".

U zabavnom dijelu u Koromačnu sudjelovali su mažoretkinje i dramska skupina Labin Zdravog grada, te Glazbena škola Matka Brajše Rašana. Udruga Put je organizirala izradu dekorativnih ploča od cementa, a Labin Zdravi grad radionicu

Bistra

U Bistri i Zaboku su školarci pjevali, plesali i igrali košarku.

Zabok

za osobe s posebnim potrebama koji su izrađivali kašune. Eko grupa srednje škole Mate Blažine predstavila je svoje ideje i prijedloge na temu revitalizacije kamenoloma, a najbolji radovi su i nagrađeni.

Očura

U Očuri je Dan otvorenih vrata organiziran po prvi put.

Građanska inicijativa iz Koromačna organizirala je Valmazzinghi kup, a Društvo športova na moru Koromačno klupsko ribolovno takmičenje juniori U-16 s obale. Posjetitelji su mogli sudjelovati i na turniru u briškulama i trišeti, udruga Bio Labin je predstavila spravljanje tradicionalnih jela, učenici škole iz Koromačna tradicionalno su posaditi stablo, dok je tijekom cijelog programa ekipa labinskog Crvenog križa besplatno mjerila tlak i kolesterol. Svi su posjetitelji mogli turističkim vlakićima otići do površinskog kopa gdje je predstavljen prijedlog njegove revitalizacije. Djeca su najviše uživala slikajući se pored ogromnih strojeva građevinske mehaniza-

cije koje su toga dana služile samo kao izložbeni eksponat.

A svaki Holcimovi Dani imaju i svoju socijalnu komponentu. Holcim će za svakog posjetitelja koji nas je posjetio u Očuri i Koromačnu darovati 10 kn lokalnim udrugama. Tako će leopoglavlaskom Caritasu biti uplaćeno 5000, a Udruzi invalida iz Labina 10.000 kn.

Djeca su najviše uživala slikajući se pored ogromnih strojeva.

Koromačno

Rekonstrukcija nasipa u dolini rijeke Raše

Nakon višegodišnje pauze u luci Bršica opet se tovari drvo. Transport drva počeo je naglo opadati početkom 90-ih godina prošloga stoljeća, a polovicom protekloga desetljeća sve su aktivnosti u toj luci praktički zmrle. Ukrcaju 3500 kubika drva na prvi brod, koji je u luku uplovio potkraj srpnja, bio je nazočan istarski dožupan Marin Brkarić, raški načelnik Josip Pino Knapić, Denis Vukorepa, predsjednik Uprave Luka d.d. Rijeka, kao i Damir Pašić, direktor špeditorske firme Šerif Import – Export. Pašić nam je potvrdio kako ova firma namjerava mjesečno u luci Bršica tovariti minimalno dva broda od oko 6 tisuća kubika. Trenutačno su ondje zaposlena 22 radnika, a mjerodavni vjeruju kako će potreba za radnom snagom uskoro početi rasti.

O problematici sanitarnih otpadnih voda na selja Raše i otpadnih voda koji se ispuštaju kroz ovaj dio Labištine govorili su na tiskovnoj konferenciji u lipnju načelnik Općine Raša Josip Pino Knapić i Anđelo Višković, član Općinskoga poglavarstva. Istom je prilikom predstavljen idejni projekt za postavljanje pročištača otpadnih voda, koje se iz Labina i okolice, iz primjerice, poslovnih zona u Vinežu i Dubrovi, ulijevaju u kanal 3 na strani Vlaške. Projekt je izradilo trgovačko društvo TEH Projekt Hidro iz Rijeke, a troškovi postavljanja uređaja procjenjuju se na više od 13 milijuna kuna. Riječ je o membranskom pročištaču iz kojeg izlazi bistra i čista voda koja se može koristiti za ispiranje sanitarija ili, primjerice, navodnjavanje.

U Raši se 19. lipnja održao okrugli stol o prvoj hrvatskoj tehnologijskoj platformi "Ekoenergetske doline Raše i Lučko područje Raša", povezanoj s proizvodnjom biogoriva. Raspravu je organizirala Općina Raša i Hrvatsko društvo za sustave (CROSS). Platforma obuhvaća nove tehnologije i proizvode, te je u skladu sa smjernicama Europske unije i obvezama Hrvatske povezanim s proizvodnjom obnovljivih izvora energije i poticanja održivog razvoja. Za gospodarski razvoj Općine Raša, prema zaključcima skupa, transport roba kroz Luku Raša treba podignuti u kratkom roku za 200 tisuća do 400 tisuća tona godišnje kroz specijalizaciju koja bi luci donijela prednost u odnosu na druge luke Sjevernoga Jadrana.

Tijekom srpnja započela je rekonstrukcija obuhvatnoga kanala broj 2 u dolini rijeke Raše. Projekt su izradile Hrvatske vode, a vrijedan je ukupno 16 milijuna kuna, od čega će se za prvu fazu utrošiti 5 milijuna kuna. Sustav obuhvatnih kanala izgrađen je u kasnim 30-im godinama prošloga stoljeća, između 1937. i 1939. godine, kada je isušeno 460 hektara površine mora. Nasip se od tada, uslijed prirodnih procesa, spustio za 60 centimetara, pa je njegova rekonstrukcija bila hitna kako bi se spriječilo prelijevanje i prodor morske vode u obližnja izvorišta pitke vode Fonte gaj i Kokoti, otkud se opskrbljuje velik broj kućanstava u Labinu i okolici.

Lepoglavska čipka kao umjetnička instalacija

ČIPKANI ŠATOR KAO UMJETNIČKA INSTALACIJA

Pod pokroviteljstvom Veleposlanstva Japana u Zagrebu, Etnografskog muzeja, Gliptoteke HAZU i Ureda za kulturu Grada Zagreba, Grada Lepoglave i Kaznionice, u ponedjeljak, 16. srpnja, u Lepoglavi je počela realizacija projekta koji će tradicijsku vještinu izrade lepoglavske čipke na batiće afirmirati u međunarodnim razmjerima. Riječ je o projektu izrade šatora od čipke promjera tri i visokog dva metra, koji će japanska umjetnica Akiko Sato na svojim izložbama koristiti kao specijalnu umjetničku instalaciju. Čipku izrađuje desetak čipkarica s 1000 batića dugih 22 centimetra, a s poslom će završiti u rujnu, uoči otvaranja 11. međunarodnog festivala čipke.

VIŠE NEĆE PUHATI PO DJEČJIM GLAVICAMA

Mališani Dječjeg vrtića Lepoglave u utorak su, 12. lipnja, sa svojim vedrim tetama pjesmom i plesom zahvalili matičnom Gradu na nastavku ulaganja u obnovu vrtićke zgrade i infrastrukture. Nakon što je platio rekonstrukciju sustava grijanja, uvođenje plina i gradnju parkirališta, Grad je s dodatnih 50.000 kuna financirao novu stolariju na objektu. Dosadašnja je bila dotrajala i nije se dala dobro zatvoriti, pa je po dječjim glavicama stalno puhalo. Gradonačelnik Marijan Škvarić kazao je da matični Grad za redovito poslovanje vrtića godišnje izdvaja gotovo 700.000 kuna, te da ustanova i dalje može računati na potporu u postupnoj obnovi vrtićke zgrade i infrastrukture.

STANOVI ZA INVALIDE DOMOVINSKOG RATA

Ministrica obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti Jadranka Kosor u subotu je, 14. srpnja, u Lepoglavi uručila ključeve i rješenja za useljenje u devet stanova hrvatskim ratnim vojnim invalidima Domovinskog rata. Riječ je o stanovima u zgradi POS-a u Lepoglavi, što ih je za potrebe stambenog zbrinjavanja stradalnika resorno ministarstvo za 3,2 milijuna kuna kupilo od Agencije za promet nekretninama. Stanove su u pravilu dobili invalidi s mnogočlanim obiteljima, o čemu svjedoči i podatak da je u jednoj obitelji osmero, a u drugoj sedmero djece. Svi su se pozdravnim riječima obratio i gradonačelnik Marijan Škvarić.

VOJNA MEHANIZACIJA NA DRŽAVNIM I JAVNIM POVRŠINAMA

Inženjerske jedinice Hrvatske vojske tijekom srpnja svojom su teškom mehanizacijom u Lepoglavi obavile niz opsežnih infrastrukturnih radova. Svi radovi izvršeni su u suradnji s Kaznionicom u Lepoglavi i u dogovoru s Gradom Lepoglavom, što je neophodno zbog specifičnih vlasničkih odnosa u tom gradu. Poznato je, naime, da je velik dio zelenih površina i infrastrukture u Lepoglavi posredstvom Kaznionice koja djeluje u sklopu Ministarstva pravosuđa, u državnom vlasništvu. Vojska je sagradila kanalizaciju i oborinsku odvodnju, proširivala i čistila putove na kaznioničkim gospodarstvima te uredila put prema Gaveznici, jedinom fosilnom vulkanu u nas.

Hobotnica, osmokraka delicija

Hobotnica nije riba, iako je mnogi pogrešno svrstavaju u riblju obitelj. Zajedničko im je tek mjesto prebivališta, more. Ne bi se baš moglo reći da žive u idiličnom zajedništvu s ribama. Naprotiv, jedni su drugima omiljena hrana i često se međusobno napadaju. Hobotnica je u stvari najveći jadranski glavonožac. Rasprostranjena je po čitavom Jadranu. Zaslađene i zamućene vode ne voli, kao ni strme obale. Na kamenom dnu, posebno rado na zatravnjenom, pronalazi rupe za skrivanje od neprijatelja. Iz njih budno prati događanja u susjedstvu i ne udaljujući se previše lovi. Iako to najintenzivnije radi noću, plijen će napasti i danju ako joj se dovoljno približi. Hrani se ribom, školjkama, ježevima, čak i otpacima ljudske hrane i uginulim životinjama, ali su joj rakovi ipak omiljena hrana. Hobotnice se love tokom čitave godine, ali najuspješnije u proljetnim i ljetnim mjesecima. Najviše se lovi ostima pod sviću, ponešto vršama i mrežama, pod-

vodnom puškom i omecem s kukom odnosno saonicama na kojoj je umjetni rak. Montažu raka na saonice treba obaviti tako da se on pri potezanju kreće prirodno, unazad. U suprotnom će rezultati lova biti slabiji.

Kako je vrlo vjerojatno da je većina kušala i zna kako se priprema hobotnica na salatu ovog puta ćemo je pripremiti pod pekom.

Hobotnica ispod peke s mladim krumpirima

Sastojci:

2 kg hobotnice, 1 kg mladog krumpira, 1 dl maslinova ulja, 2 dl bijela vina, osrednja glavica luka, tri česna češnjaka, sol, papar, peršin

pis:

Ono što je važno je da prije pripreme hobotnicu barem nekoliko dana držimo u ledu da omekša. Napola odmrznutu, već očišćenu, hobotnicu stavimo u lonac na laganu plinsku vatru bez vode, te poklopimo i pirjamo na suho, povremeno je okrećući. Ubrzo će hobotnica ispustiti ljubičastu tekućinu. Pirjanje traje dok tekućina ne iskuha i na dnu lonca ostane samo ljubičasta boja. Mladi krumpir srednje veličine operemo, a ako je veći narežemo po pola ne čisteći koru. Posložimo ga u vatrostalnu posudu, vrlo malo posolimo, dodamo po pola prerezanu glavicu luka, a u sredinu stavimo hobotnicu, te sve skupa prelijemo maslinovim uljem. Poklopimo pekom i nabacamo žar. Pečenje traje otprilike 40 minuta. U lonac u kojem smo pirjali hobotnicu dolijemo malo maslinovog ulja i na tome ljubičastom talogu pirjamo fino sjeckani češnjak da se umrtvi. Dolijemo bijelo vino, papar i peršin, ali ne i sol. Kuhamo dvije minute, otkrijemo peku, polijemo po hobotnici i krumpiru i pustimo još dvije do tri minute da krumpir u sebe upije ukusni umak. Ova radnja vrijedi i za pripremu hobotnice u pećnici na temperaturi od 200°C. Poslužujemo dok je vruće.

Dobar tek!

